

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

της 6ης Ιουλίου 2022*

«Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία για την κήρυξη ακυρότητας – Εικονιστικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης NEHERA – Απόλυτος λόγος ακυρότητας – Μη ύπαρξη κακής πίστης – Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 [νυν άρθρο 59, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001]»

Στην υπόθεση T-250/21,

Ladislav Zdút, κάτοικος Μπρατισλάβα (Σλοβακία), εκπροσωπούμενος από την Υ. Echevarría García, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από τον D. Gája,

καθού,

λοιποί διάδικοι ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO, παρεμβαίνοντες ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου:

Isabel Nehera, κάτοικος Sutton, Ontario (Καναδάς),

Jean-Henri Nehera, κάτοικος Burnaby, British Columbia (Καναδάς),

Natacha Sehnal, κάτοικος Montferrier-sur-Lez (Γαλλία),

εκπροσωπούμενοι από τον W. Woll, δικηγόρο,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Kornezon, πρόεδρο, E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk (εισηγήτρια), G. Hesse και D. Petrlik, δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη ότι οι διάδικοι δεν υπέβαλαν αίτηση για τον καθορισμό ημερομηνίας διεξαγωγής επ' ακροατηρίου συζητήσεως εντός τριών εβδομάδων από την επίδοση του εγγράφου με το οποίο γνωστοποιήθηκε η περάτωση της έγγραφης διαδικασίας και αποφασίζοντας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 106, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να κρίνει επί της προσφυγής χωρίς να διεξαχθεί επ' ακροατηρίου συζήτηση,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή του δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ο προσφεύγων, Ladislav Zdút, ζητεί την ακύρωση της απόφασης του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) της 10ης Μαρτίου 2021 (υπόθεση R 1216/2020-2) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Στις 6 Μαΐου 2013, ο προσφεύγων υπέβαλε στο EUIPO αίτηση καταχώρισεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε [αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1)].
- 3 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

- 4 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 18, 24 και 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, ειδικότερα, για καθεμία από τις ανωτέρω κλάσεις, στην ακόλουθη περιγραφή:
 - κλάση 18: «Δέρμα και απομιμήσεις δέρματος, είδη από τα υλικά αυτά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· δέρματα ζώων· κιβώτια και βαλίτσες ταξιδιού· ομπρέλες και αλεξήλια· ράβδοι περιπάτου»·
 - κλάση 24: «Κλινοσκεπάσματα· τραπεζομάντηλα»·
 - κλάση 25: «Ενδύματα, υποδήματα, είδη πιλοποίας».
- 5 Η αίτηση καταχώρισεως σήματος δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ. 2013/107 Δελτίο κοινοτικών σημάτων της 10ης Ιουνίου 2013.
- 6 Το σήμα καταχωρίστηκε την 31η Οκτωβρίου 2014 με αριθμό 11794112 για τα προϊόντα που παρατίθενται στη σκέψη 4 ανωτέρω.

- 7 Στις 17 Ιουνίου 2019, οι παρεμβαίνοντες, Isabel Nehera, Jean-Henri Nehera και Natacha Sehnal, υπέβαλαν αίτηση για την κήρυξη ακυρότητας του εν λόγω σήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001, όσον αφορά το σύνολο των προϊόντων που προσδιορίζονται από αυτό. Υποστήριξαν ότι ο προσφεύγων ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος. Εξέθεσαν, μεταξύ άλλων, ότι κατά τη δεκαετία του 1930 ο παππούς τους, Jan Nehera, είχε συστήσει στην Τσεχοσλοβακία επιχείρηση η οποία διέθετε στο εμπόριο ενδύματα και αξεσουάρ και είχε καταθέσει και χρησιμοποιήσει εθνικό σήμα πανομοιότυπο με το επίμαχο (στο εξής: προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα).
- 8 Με απόφαση της 22ας Απριλίου 2020, το τμήμα ακυρώσεων του EUIPO απέρριψε την αίτηση για την κήρυξη ακυρότητας, με την αιτιολογία ότι δεν αποδείχθηκε ότι ο προσφεύγων είχε ενεργήσει κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.
- 9 Στις 15 Ιουνίου 2020, οι παρεμβαίνοντες άσκησαν ενώπιον του EUIPO προσφυγή κατά της απόφασης του τμήματος ακυρώσεων, δυνάμει των άρθρων 66 έως 71 του κανονισμού 2017/1001.
- 10 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του EUIPO δέχθηκε την προσφυγή των παρεμβαίνόντων, ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων και κήρυξε άκυρο το επίμαχο σήμα.
- 11 Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα ήταν παγκοίμως γνωστό και είχε αποτελέσει αντικείμενο ουσιαστικής χρήσης στην Τσεχοσλοβακία κατά τη δεκαετία του 1930. Διαπίστωσε ότι ο προσφεύγων γνώριζε την ύπαρξη και τη φήμη τόσο του Jan Nehera όσο και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος, το οποίο εξακολουθούσε να διατηρεί κάποια φήμη. Το τμήμα προσφυγών σημείωσε επίσης ότι ο προσφεύγων είχε επιχειρήσει να αποδείξει την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ του ιδίου και του σήματος. Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτίμησε ότι η πρόθεση του προσφεύγοντος ήταν να αντλήσει αθέμιτο όφελος από τη φήμη του Jan Nehera και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.

Αιτήματα των διαδίκων

- 12 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
 - να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων εκείνων της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO.
- 13 Το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
 - να απορρίψει την προσφυγή·
 - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Επί του παραδεκτού των εγγράφων που προσκομίστηκαν το πρώτον ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

- 14 Σε παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, ο προσφεύγων προσκόμισε, κατά πρώτον, απόσπασμα του σλοβακικού εμπορικού μητρώου το οποίο αφορά την εταιρία Jandl και, κατά δεύτερον, προωθητικό του επίμαχου σήματος φυλλάδιο το οποίο είχε καταρτιστεί από την ανωτέρω εταιρία.
- 15 Όπως ορθώς επισημαίνει το EUIPO, τα ανωτέρω έγγραφα, τα οποία προσκομίστηκαν το πρώτον ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη. Πράγματι, η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αποσκοπεί στον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του EUIPO κατά την έννοια του άρθρου 72 του κανονισμού 2017/1001 και, επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να επανεξετάσει τα πραγματικά περιστατικά υπό το πρίσμα εγγράφων που προσκομίζονται το πρώτον ενώπιόν του. Συνεπώς, η συνεκτίμηση των ως άνω εγγράφων αποκλείεται, χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί η αποδεικτική τους ισχύς [πρβλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2005, Sadas κατά ΓΕΕΑ – LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), T-346/04, EU:T:2005:420, σκέψη 19 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

Επί της ουσίας

- 16 Προκαταρκτικώς, διευκρινίζεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας υποβολής της επίμαχης αίτησης καταχωρίσεως, ήτοι της 6ης Μαΐου 2013, η οποία είναι καθοριστικής σημασίας για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου, η υπό κρίση διαφορά διέπεται από τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις του κανονισμού 207/2009 (πρβλ. διάταξη της 5ης Οκτωβρίου 2004, Alcon κατά ΓΕΕΑ, C-192/03 P, EU:C:2004:587, σκέψεις 39 και 40, και απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2020, Sky κ.λπ., C-371/18, EU:C:2020:45, σκέψη 49). Επομένως, εν προκειμένω, όσον αφορά τους ουσιαστικούς κανόνες, οι παραπομπές στο άρθρο 59, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001 που περιλαμβάνονται στην προσβαλλόμενη απόφαση του τμήματος προσφυγών και στα δικόγραφα των διαδίκων πρέπει να νοηθούν ως παραπομπές στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, το οποίο έχει το ίδιο περιεχόμενο.
- 17 Προς στήριξη της προσφυγής, ο προσφεύγων προβάλλει έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.
- 18 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι είχε ενεργήσει κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος. Συγκεκριμένα, αφενός, οι παρεμβαίνοντες δεν απέδειξαν ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα εξακολουθούσε να είναι καταχωρισμένο ή να χρησιμοποιείται κατά την ημερομηνία εκείνη και, ως εκ τούτου, δεν είχαν κανένα δικαίωμα επί του σημείου και του ονόματος Nehera. Αφετέρου, οι παρεμβαίνοντες δεν απέδειξαν ούτε ότι ο Jan Nehera και το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα εξακολουθούσαν να χαίρουν φήμης ή να διατηρούν κάποια φήμη κατά την εν λόγω ημερομηνία. Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά την άποψη του προσφεύγοντος, δεν μπορεί να του προσαφθεί ότι είχε οποιαδήποτε κακόβουλη πρόθεση ή ότι ακολούθησε αθέμιτη πρακτική.
- 19 Το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες αντικρούουν τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

Προκαταρκτικές εκτιμήσεις

- 20 Υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ένα σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κηρύσσεται άκυρο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο EUIPO ή μετά από άσκηση ανταγωγής στο πλαίσιο αγωγής λόγω προσβολής δικαιώματος, εάν ο αιτών την καταχώριση ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του σήματος.
- 21 Συναφώς, σημειώνεται ότι η έννοια της κακής πίστης κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 δεν ορίζεται, δεν οριοθετείται και ούτε καν περιγράφεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη νομοθεσία [βλ. απόφαση της 29ης Ιουνίου 2017, Cipriani κατά EUIPO – Hotel Cipriani (CIPRIANI), T-343/14, EU:T:2017:458, σκέψη 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 22 Εντούτοις, παρατηρείται ότι το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο έχουν παράσχει σειρά διευκρινίσεων όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνεύεται η κακή πίστη κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και να εκτιμάται αν υφίσταται τέτοια κακή πίστη.
- 23 Πρώτον, σύμφωνα με το σύνηθες νόημά της στην καθημερινή γλώσσα, η έννοια της κακής πίστης προϋποθέτει την ύπαρξη κακόβουλης σκέψης ή πρόθεσης (αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO, C-104/18 P, EU:C:2019:724, σκέψη 45, και της 29ης Ιανουαρίου 2020, Sky κ.λπ., C-371/18, EU:C:2020:45, σκέψη 74).
- 24 Επιπλέον, η έννοια της κακής πίστης πρέπει να ερμηνευτεί στο πλαίσιο του δικαίου των σημάτων, που είναι το πλαίσιο των συναλλαγών. Συναφώς, οι κανόνες για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποβλέπουν, ειδικότερα, στο να συμβάλουν στο σύστημα ανόθευτου ανταγωνισμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του οποίου οι επιχειρήσεις πρέπει να μπορούν, για να προσελκύσουν την πελατεία με την ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, να καταχωρίζουν ως σήματα σημεία που παρέχουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς τον κίνδυνο σύγχυσης, τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες από εκείνα που έχουν άλλη προέλευση (αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO, C-104/18 P, EU:C:2019:724, σκέψη 45, και της 29ης Ιανουαρίου 2020, Sky κ.λπ., C-371/18, EU:C:2020:45, σκέψη 74).
- 25 Επομένως, ο απόλυτος λόγος ακυρότητας του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 έχει εφαρμογή όταν από συναφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις προκύπτει ότι ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέβαλε την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος αυτού όχι με σκοπό να συμμετάσχει καλόπιστα στον ανταγωνισμό, αλλά με την πρόθεση να θίξει, κατά τρόπο που δεν συνάδει προς τα χρηστά συναλλακτικά ήθη, τα συμφέροντα τρίτων ή με την πρόθεση να αποκτήσει, χωρίς καν να στρέφεται κατά κάποιου συγκεκριμένου τρίτου, αποκλειστικό δικαίωμα για σκοπούς άλλους από εκείνους που εμπίπτουν στις λειτουργίες του σήματος, ιδίως δε στην ουσιώδη λειτουργία της ενδείξεως προελεύσεως που υπομνήσθηκε στη σκέψη 24 ανωτέρω (αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO, C-104/18 P, EU:C:2019:724, σκέψη 46, και της 29ης Ιανουαρίου 2020, Sky κ.λπ., C-371/18, EU:C:2020:45, σκέψη 75).

- 26 Δεύτερον, η πρόθεση του αιτούντος την καταχώριση σήματος είναι υποκειμενικό στοιχείο το οποίο πρέπει, ωστόσο, να καθορίζεται αντικειμενικά από τις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές. Επομένως, κάθε ισχυρισμός περί κακής πίστης πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, λαμβανομένων υπόψη όλων των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης υπόθεσης. Μόνον κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να εκτιμηθεί αντικειμενικώς ο ισχυρισμός περί κακής πίστης (βλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO, C-104/18 P, EU:C:2019:724, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Προς τούτο, πρέπει να ληφθούν μεταξύ άλλων υπόψη, κατά πρώτον, το γεγονός ότι ο αιτών την καταχώριση γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι ένας τρίτος χρησιμοποιεί για πανομοιότυπο ή για παρόμοιο προϊόν ή υπηρεσία, σ' ένα τουλάχιστον κράτος μέλος, πανομοιότυπο ή παρόμοιο σημείο ικανό να προκαλέσει σύγχυση με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση, κατά δεύτερον, η πρόθεση του αιτούντος την καταχώριση να εμποδίσει τον εν λόγω τρίτο από το να εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το σημείο αυτό, καθώς και, κατά τρίτον, ο βαθμός έννομης προστασίας που παρέχεται στο σημείο του τρίτου και στο σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση (απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 53).
- 28 Πάντως, οι παράγοντες που απαριθμούνται στη σκέψη 27 ανωτέρω έχουν απλώς ενδεικτικό χαρακτήρα και εντάσσονται σε ένα σύνολο στοιχείων που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να κριθεί η ενδεχόμενη κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση κατά την κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως σήματος (πρβλ. απόφαση της 29ης Ιουνίου 2017, CIPRIANI, T-343/14, EU:T:2017:458, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 29 Επομένως, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η αίτηση καταχώρισεως σήματος μπορεί να θεωρηθεί ότι υποβλήθηκε κακόπιστα παρά την έλλειψη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ του σημείου που χρησιμοποιεί τρίτος και του επίμαχου σήματος ή τη μη χρήση, εκ μέρους τρίτου, σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το επίμαχο σήμα. Πράγματι, άλλα πραγματικά περιστατικά μπορούν, ενδεχομένως, να αποτελέσουν συναφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις περί της κακής πίστης του αιτούντος την καταχώριση (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO, C-104/18 P, EU:C:2019:724, σκέψεις 52 έως 56).
- 30 Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι, στο πλαίσιο της σφαιρικής εξέτασης που πραγματοποιείται δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, μπορεί επίσης να συνεκτιμηθεί η προέλευση του επίμαχου σημείου και η χρήση του από τον χρόνο δημιουργίας του, η εμπορική λογική στο πλαίσιο της οποίας εντάσσεται η κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως του εν λόγω σημείου ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η χρονολογική σειρά των γεγονότων που υπήρξαν καθοριστικά για την κατάθεση της αίτησης αυτής [βλ. απόφαση της 7ης Ιουλίου 2016, Copernicus-Trademarks κατά EUIPO – Maquet (LUCO), T-82/14, EU:T:2016:396, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 31 Ομοίως, είναι δυνατόν να ληφθεί υπόψη η έκταση της φήμης της οποίας έχαιρε το επίμαχο σημείο κατά το χρονικό σημείο στο οποίο ζητήθηκε η καταχώρισή του (πρβλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 51), ιδίως δε εφόσον το εν λόγω σημείο είχε προηγουμένως καταχωριστεί ή χρησιμοποιηθεί από τρίτο ως σήμα [πρβλ. απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Simca Europe κατά ΓΕΕΑ – PSA Peugeot Citroën (Simca), T-327/12, EU:T:2014:240, σκέψη 40].

- 32 Πράγματι, το γεγονός ότι η χρήση ενός σημείου του οποίου ζητείται η καταχώριση παρέχει στον αιτούντα την καταχώριση τη δυνατότητα να αντλήσει αθέμιτο όφελος από τη φήμη ενός προγενέστερου σήματος ή σημείου ή ακόμη ενός διάσημου προσώπου μπορεί να στοιχειοθετήσει την κακή πίστη του αιτούντος [πρβλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2014, *Simca*, T-327/12, EU:T:2014:240, και της 14ης Μαΐου 2019, *Moreira* κατά EUIPO – *Da Silva Santos Júnior* (NEYMAR), T-795/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:329].
- 33 Τρίτον, όταν η κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση σήματος στηρίζεται στην πρόθεσή του να αντλήσει αθέμιτο όφελος από τη φήμη προγενέστερου σημείου ή ονόματος, σχετικό κοινό για τους σκοπούς της εκτίμησης του εάν υφίσταται η εν λόγω φήμη και του κατά πόσον αντλείται αθέμιτο όφελος από αυτήν είναι εκείνο προς το οποίο απευθύνεται το επίμαχο σήμα, ήτοι ο μέσος καταναλωτής των προϊόντων για τα οποία το σήμα καταχωρίστηκε (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2008, *Intel Corporation*, C-252/07, EU:C:2008:655, σκέψη 36).
- 34 Τέταρτον και τελευταίο, υπενθυμίζεται ότι ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας βαρύνεται με την απόδειξη των περιστάσεων που επιτρέπουν να συναχθεί ότι ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του σήματος αυτού (βλ. απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, *Simca*, T-327/12, EU:T:2014:240, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), η δε καλή πίστη τεκμαίρεται μέχρις αποδείξεως του εναντίου [απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2012, *pelicantravel.com* κατά ΓΕΕΑ – *Pelikan* (Pelikan), T-136/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:689, σκέψη 57].
- 35 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω προκαταρκτικών εκτιμήσεων πρέπει να εξεταστεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης απόφασης, καθόσον το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο προσφεύγων ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος.

Ύπαρξη κακής πίστης εκ μέρους του προσφεύγοντος

- 36 Από τα σημεία 35 και 37 της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει ότι, για να συναγάγει την κακή πίστη του προσφεύγοντος, το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε στο γεγονός ότι, ζητώντας την καταχώριση του επίμαχου σήματος, ο προσφεύγων αποσκοπούσε στην πραγματικότητα στο να εκμεταλλευτεί κατά παρασιτικό τρόπο τη φήμη του Jan Nehera και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος και στο να αντλήσει, με τον τρόπο αυτόν, αθέμιτο όφελος από την εν λόγω φήμη. Επομένως, το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών στηρίζεται ακριβώς στην πρόθεση παρασιτικής εκμετάλλευσης της φήμης (*free-riding*).
- 37 Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ των διαφόρων παραγόντων που μπορούν να ληφθούν υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί σφαιρικά η καλή ή κακή πίστη του προσφεύγοντος, είναι ιδιαιτέρως σκόπιμο να εξεταστεί, πέραν του πραγματικού και ιστορικού πλαισίου της διαφοράς, ο βαθμός έννομης προστασίας, η έκταση της πραγματικής χρήσης και φήμης τόσο του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος όσο και του ονόματος Jan Nehera καθώς και ο βαθμός γνώσης που διέθετε ο προσφεύγων ως προς τα εν λόγω στοιχεία.
- 38 Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 33 ανωτέρω, για να εκτιμηθεί εν προκειμένω εάν το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera χαίρουν φήμης, καθώς και το κατά πόσον αντλείται αθέμιτο όφελος από την εν λόγω φήμη, ως σχετικό κοινό νοείται ο μέσος καταναλωτής των προϊόντων που παρατίθενται στη σκέψη 4 ανωτέρω, δηλαδή το ευρύ κοινό της Ένωσης.

– *Ιστορικό και πραγματικό πλαίσιο*

- 39 Δεν αμφισβητείται ότι ο Jan Nehera, γεννηθείς το 1899 στο Kostelec na Hané (νυν Τσεχική Δημοκρατία), ήταν επιχειρηματίας στον τομέα της μόδας, δραστηριοποιούμενος στην Τσεχοσλοβακία κατά τις δεκαετίες του 1920, του 1930 και του 1940. Ειδικότερα, στις αρχές της δεκαετίας του 1930, συνέστησε στο Prostějov (νυν Τσεχική Δημοκρατία) επιχείρηση με εταιρική επωνυμία σχηματιζόμενη από το επώνυμό του και αντικείμενο τον σχεδιασμό και τη διάθεση στο εμπόριο έτοιμων ενδυμάτων για γυναίκες, άνδρες και παιδιά, καθώς και αξεσουάρ. Χάρη σε σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης και στην εντατική χρήση διαφημίσεων, η επιχείρηση σημείωσε επιτυχία στην Τσεχοσλοβακία και στο εξωτερικό. Την παραμονή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου απασχολούσε σχεδόν 1 000 μισθωτούς και διέθετε δίκτυο με περισσότερα από 130 καταστήματα λιανικής πώλησης στην Ευρώπη, στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Αφρική. Αφού ο Jan Nehera υποχρεώθηκε να πραγματοποιήσει «συγχώνευση», η εν λόγω επιχείρηση συνέχισε τη δραστηριότητά της κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου υπό τον πραγματικό έλεγχο ενός Γερμανού υπηκόου. Την 1η Ιανουαρίου 1946, η επιχείρηση κρατικοποιήθηκε και η κυριότητά της μεταβιβάστηκε στο Τσεχοσλοβακικό Δημόσιο. Στη συνέχεια, η επιχείρηση συνέχισε τη δραστηριότητά της με νέα εταιρική επωνυμία η οποία δεν περιείχε πλέον μνεία στο επώνυμο του ιδρυτή της. Κατά τον χρόνο εκείνο, ο Jan Nehera είχε ήδη εγκαταλείψει την Τσεχοσλοβακία και είχε εγκατασταθεί στο Μαρόκο, όπου συνέχισε να εκμεταλλεύεται δύο καταστήματα ενδυμάτων και όπου απεβίωσε το 1958.
- 40 Δεν αμφισβητείται επίσης ότι, μέσω της επιχείρησής του, ο Jan Nehera κατέθεσε στην Τσεχοσλοβακία αίτηση καταχώρισης σήματος πανομοιότυπου με το επίμαχο, ήτοι του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω). Το σήμα αυτό καταχωρίστηκε τον Ιούνιο του 1936 υπό τον αριθμό 6414 στο τσεχοσλοβακικό μητρώο των εμπορικών επιμελητηρίων, απόσπασμα του οποίου προσκομίστηκε από τους παρεμβαίνοντες. Ο Jan Nehera χρησιμοποίησε το εν λόγω σήμα κατά τις δεκαετίες του 1930 και του 1940 προκειμένου να διαθέσει στο εμπόριο, στην Τσεχοσλοβακία και στο εξωτερικό, τα προϊόντα τα οποία κατασκεύαζε η επιχείρησή του. Επιπροσθέτως, μέχρι τη δεκαετία του 1950, χρησιμοποιούσε το σήμα στα καταστήματά του μαροκινών ενδυμάτων.
- 41 Ο προσφεύγων είναι Σλοβάκος επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στον τομέα της διαφήμισης και του μάρκετινγκ. Δεν έχει κανένα συγγενικό δεσμό με τον Jan Nehera και την οικογένειά του. Το 2006 ζήτησε και πέτυχε την καταχώριση στην Τσεχική Δημοκρατία εθνικού σήματος πανομοιότυπου με το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό και το επίμαχο σήμα· η ισχύς του εν λόγω τσεχικού σήματος έληξε το 2016. Στις 6 Μαΐου 2013, ζήτησε την καταχώριση του επίμαχου σήματος ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης· το σήμα αυτό καταχωρίστηκε στις 31 Οκτωβρίου 2014 (βλ. σκέψεις 2, 3 και 6 ανωτέρω). Το 2014, άρχισε να παρουσιάζει συλλογές γυναικείων ενδυμάτων σε επιδείξεις μόδας και να τις διαθέτει στο εμπόριο χρησιμοποιώντας το επίμαχο σήμα.

– *Έννομη προστασία του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος και του ονόματος Jan Nehera*

- 42 Δεν προκύπτει από τη δικογραφία –και οι διάδικοι δεν υποστήριξαν εξάλλου– ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα εξακολουθούσε να είναι καταχωρισμένο στο όνομα τρίτου κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης του επίμαχου σήματος. Αντιθέτως, αφενός, το EUIPO αναγνωρίζει ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα κατέστη ανίσχυρο το 1946. Συγκεκριμένα, από το απόσπασμα του τσεχοσλοβακικού μητρώου των εμπορικών επιμελητηρίων που προσκόμισαν οι παρεμβαίνοντες προκύπτει ότι το σήμα αυτό διαγράφηκε τον Ιούνιο του 1946. Αφετέρου, δεν αμφισβητείται ότι, μολονότι εθνικό σήμα πανομοιότυπο με

το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό ήταν καταχωρισμένο στο όνομα τρίτου στην Τσεχική Δημοκρατία μεταξύ του 1992 και του 2002, η ισχύς του σήματος αυτού είχε λήξει πριν από την κατάθεση της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.

- 43 Επίσης, δεν αποδείχθηκε, αλλά ούτε καν υποστηρίχθηκε, ότι το όνομα Jan Nehera έχαιρε ειδικής έννομης προστασίας κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.

– Χρήση του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος και του ονόματος Jan Nehera

- 44 Επιπροσθέτως, δεν προκύπτει από τη δικογραφία ούτε υποστηρίχθηκε από κανέναν από τους διαδίκους ότι κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα ή το όνομα Jan Nehera εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούνται από τρίτον για τη διάθεση ενδυμάτων στο εμπόριο. Πράγματι, αφενός, το EUIPO αναγνωρίζει ότι, εξαιρουμένης μιας περιορισμένης χρήσης στο Μαρόκο κατά τη δεκαετία του 1950 εκ μέρους του Jan Nehera, το σήμα αυτό δεν χρησιμοποιήθηκε πια μετά το 1946. Οι παρεμβαίνοντες δεν επικαλούνται επίσης χρήση του εν λόγω σήματος είτε στην Ευρώπη μετά την κρατικοποίηση της επιχείρησης του Jan Nehera το 1946 είτε στο Μαρόκο μετά τον θάνατο του τελευταίου το 1958. Αφετέρου, δεν συνάγεται ότι ο τρίτος, ο οποίος είναι δικαιούχος εθνικού σήματος πανομοιότυπου με το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα το οποίο καταχωρίστηκε στην Τσεχική Δημοκρατία μεταξύ του 1992 και του 2002, δεν το χρησιμοποίησε ποτέ.

– Φήμη του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος και του ονόματος Jan Nehera

- 45 Αντιθέτως προς το τμήμα ακυρώσεων, το τμήμα προσφυγών έκρινε, στα σημεία 33 και 34 της προσβαλλομένης απόφασης, αφενός, ότι ο Jan Nehera ήταν «διάσημος» και, αφετέρου, ότι κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα εξακολουθούσε να χαίρει τουλάχιστον «κάποιας φήμης» και, ως εκ τούτου, να διατηρεί «ιστορική αξία».
- 46 Οι διάδικοι συμφωνούν ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera έχαιραν τουλάχιστον μιας κάποιας φήμης ή αναγνωρισιμότητας στην Τσεχοσλοβακία κατά τις δεκαετίες του 1930 και του 1940. Αντιθέτως, διαφωνούν ως προς το ζήτημα αν η εν λόγω φήμη ή αναγνωρισιμότητα εξακολουθούσε να υφίσταται κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.
- 47 Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων είναι της γνώμης ότι, επί του παρόντος, ο Jan Nehera και το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα έχουν λησμονηθεί πλήρως. Το EUIPO παραδέχεται επίσης ότι δεν φαίνεται να υφίσταται, εκ πρώτης όψεως, κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι ο Jan Nehera και το ανωτέρω σήμα εξακολουθούν να χαίρουν κάποιας φήμης στην Τσεχική Δημοκρατία ή στη Σλοβακία. Μόνον οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν ότι ο Jan Nehera και το σήμα εξακολουθούσαν να χαίρουν φήμης στα δύο αυτά κράτη μέλη το 2013.
- 48 Συναφώς, διαπιστώνεται καταρχάς ότι, για να αποδείξουν ότι η εν λόγω φήμη εξακολουθούσε να υφίσταται, οι παρεμβαίνοντες παραπέμπουν απλώς, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, σε δύο αποδεικτικά στοιχεία, ήτοι, αφενός, σε άρθρο της εγκυκλοπαίδειας *Wikipedia* που είναι αφιερωμένο στον Jan Nehera και, αφετέρου, σε πανεπιστημιακή εργασία μιας φοιτήτριας τσεχικής ιθαγένειας σχετική με την κρατικοποίηση της επιχείρησης του Jan Nehera και την ιστορία της επιχείρησης αυτής κατά την περίοδο 1945-1948. Συγκεκριμένα, οι παρεμβαίνοντες

επικαλούνται απόσπασμα της ανωτέρω πανεπιστημιακής εργασίας, κατά το οποίο «[ο] Jan Nehera έχει χαραχθεί στη μνήμη ως ένας από τους μεγαλύτερους Τσεχοσλοβάκους επιχειρηματίες στον ενδυματολογικό τομέα της πρώτης [Τσεχοσλοβακικής] Δημοκρατίας».

- 49 Πάντως, τα δύο αποδεικτικά στοιχεία που προβάλλουν οι παρεμβαίνοντες περιέχουν μεν πληροφορίες σχετικές με την ιστορία του Jan Nehera και της επιχείρησής του κατά τις δεκαετίες του 1930 και του 1940, πλην όμως δεν παρέχουν καμία εμπεριστατωμένη πληροφορία ικανή να αποδείξει ότι το 2013 σημαντικό τμήμα του σχετικού κοινού εξακολουθούσε να γνωρίζει τον Jan Nehera ή το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα. Εξάλλου, το ίδιο το EUIPO εκτιμά ότι τα ανωτέρω δύο αποδεικτικά στοιχεία δεν έχουν αποδεικτική αξία.
- 50 Περαιτέρω, ο προσφεύγων ορθώς επισημαίνει ότι ούτε τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι παρεμβαίνοντες ενώπιον του EUIPO είναι ικανά να αποδείξουν ότι ο Jan Nehera ή το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα εξακολουθούσαν να χαίρουν φήμης. Για παράδειγμα, οι παρεμβαίνοντες είχαν συμπεριλάβει στον φάκελο του EUIPO, κατά πρώτον, φωτογραφία ληφθείσα στο Μαρόκο κατά τη δεκαετία του 1950 που απεικόνιζε κατάστημα το οποίο έφερε το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα, κατά δεύτερον, επετειακό φυλλάδιο που είχε δημοσιευτεί το 2000 από τη σλοβακική επιχείρηση Ozeta επ' ευκαιρία της εξηκοστής επετείου της, όπου γινόταν λόγος για την έναρξη εκμετάλλευσης από την επιχείρηση του Jan Nehera ενός εργοστασίου στο Trenčín (νυν Σλοβακία) το 1940, ή ακόμη, κατά τρίτον, διάφορα άρθρα στον Τύπο και άλλα έγγραφα σχετικά με τη δραστηριότητα του προσφεύγοντος. Πάντως, τα διάφορα αυτά αποδεικτικά στοιχεία δεν περιέχουν καμία πληροφορία που να αποδεικνύει ότι το σχετικό κοινό γνώριζε τον Jan Nehera ή το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.
- 51 Ειδικότερα, ο προσφεύγων εφιστά την προσοχή του Γενικού Δικαστηρίου στη συνέντευξη ενός σχεδιαστή μόδας που προσκόμισαν οι παρεμβαίνοντες. Στην εν λόγω συνέντευξη η οποία δόθηκε το 2015, δηλαδή πολύ πριν από την υποβολή της αίτησης για την κήρυξη ακυρότητας του επίμαχου σήματος και, κατά συνέπεια, χωρίς καμία σχέση με την εν λόγω αίτηση, ο Samuel Drira, συνιδρυτής και αρχισυντάκτης γαλλικού περιοδικού μόδας, εξηγούσε ότι είχε ενημερωθεί για την ύπαρξη του σήματος Nehera μόλις μία ημέρα πριν φθάσει στην Μπρατισλάβα και συναντήσει τον προσφεύγοντα, ο οποίος του είχε προτείνει να γίνει ο διευθυντής του τμήματος σχεδιασμού της επιχείρησής του. Επομένως, προκύπτει ότι ακόμη και ένας ειδήμων στον χώρο της μόδας που προσλήφθηκε από τον προσφεύγοντα για να αρχίσει να δραστηριοποιείται στον σχεδιασμό γυναικείων ενδυμάτων αγνοούσε πλήρως την ύπαρξη του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος.
- 52 Τέλος, παρατηρείται ότι παρήλθαν σχεδόν επτά δεκαετίες μεταξύ του 1946, έτους κατά το οποίο το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα έπαυσε να χρησιμοποιείται στην Ευρώπη, και του 2013, έτος κατά το οποίο ο προσφεύγων ζήτησε την καταχώριση του επίμαχου σήματος.
- 53 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι παρεμβαίνοντες δεν απέδειξαν, ως όφειλαν κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 34 ανωτέρω, ότι, το 2013, το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα έχαιρε ακόμη μιας κάποιας φήμης στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Σλοβακία ή σε άλλα κράτη μέλη ή ότι το όνομα Jan Nehera εξακολουθούσε να είναι γνωστό σε σημαντικό τμήμα του σχετικού κοινού. Επομένως, κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το σήμα αυτό είχε διατηρήσει «κάποια φήμη» και ότι το ανωτέρω όνομα ήταν ακόμη γνωστό κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.

– Γνώση εκ μέρους του προσφεύγοντος ως προς την ύπαρξη και τη φήμη της οποίας έχαιρε το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera

- 54 Δεν αμφισβητείται ότι, όπως διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών στο σημείο 29 της προσβαλλομένης απόφασης, ο προσφεύγων γνώριζε την ύπαρξη και τη φήμη της οποίας έχαιρε ο Jan Nehera και το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος.
- 55 Πράγματι, από τη δικογραφία, και ιδίως από τις διευκρινίσεις του προσφεύγοντος που περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής καθώς και σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αυτός απέστειλε στην N. Sehnal στις 16 Φεβρουαρίου 2016, προκύπτει ότι αναζητούσε ένα προγενέστερο σήμα το οποίο δεν χρησιμοποιούνταν, είχε λησμονηθεί και θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να αρχίσει τη δραστηριοποίησή του στον χώρο του σχεδιασμού γυναικείων ενδυμάτων. Αφού εξέτασε διάφορες ονομασίες, αποφάσισε να χρησιμοποιήσει το σήμα Nehera Prague και, ακολούθως, το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα, προκειμένου να «αποτίσει φόρο τιμής» στη «χρυσή εποχή της τσεχοσλοβακικής κλωστοϋφαντουργικής βιομηχανίας της δεκαετίας του 1930» και ιδίως στον Jan Nehera, τον οποίο θεωρούσε «επιφανή προσωπικότητα» και ως «σύμβολο» της εν λόγω «δοξασμένης εποχής» για τον τσεχοσλοβακικό ενδυματολογικό τομέα.

– Συνολική εκτίμηση

- 56 Από τις σκέψεις 42 έως 53 ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος, το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera είχαν παύσει να είναι καταχωρισμένα, να προστατεύονται και να χρησιμοποιούνται από τρίτον για την εμπορία ενδυμάτων, καθώς και να χαίρουν φήμης στο σχετικό κοινό.
- 57 Παρασιτική εκμετάλλευση της φήμης σημείου ή ονόματος, όπως αυτή στην οποία αναφέρθηκε το τμήμα προσφυγών στην προσβαλλόμενη απόφαση προκειμένου να θεμελιώσει τη διαπίστωση περί κακής πίστης του προσφεύγοντος, είναι όμως καταρχήν δυνατή μόνον αν το εν λόγω σημείο ή όνομα χαίρει πράγματι επί του παρόντος μιας κάποιας φήμης ή αναγνωρισιμότητας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Iron & Smith, C-125/14, EU:C:2015:539, σκέψη 29).
- 58 Στο πλαίσιο αυτό, ο δικαστής της Ένωσης έχει διαπιστώσει ότι υφίσταται πρόθεση ενός προσώπου που ζητεί την καταχώριση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντλήσει αθέμιτο όφελος από το κατάλοιπο φήμης προγενέστερου σήματος, ακόμη και όταν αυτό δεν χρησιμοποιείται πλέον (απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Simca, T-327/12, EU:T:2014:240), ή από την υπάρχουσα αναγνωρισιμότητα ενός φυσικού προσώπου (απόφαση της 14 Μαΐου 2019, NEYMAR, T-795/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:329), σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το κατάλοιπο φήμης ή η εν λόγω αναγνωρισιμότητα είχε αποδειχτεί δεόντως. Αντιθέτως, διαπίστωσε ότι δεν υφίσταται αθέμιτη εκμετάλλευση της φήμης της οποίας χαίρει όρος που επικαλείται ένας τρίτος και ότι, ως εκ τούτου, δεν είναι κακόπιστος ο αιτών την καταχώριση σήματος εφόσον ο εν λόγω όρος δεν έχει καταχωριστεί, χρησιμοποιηθεί και χαρεί φήμης στην Ένωση [πρβλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2018, Khadi and Village Industries Commission κατά EUIPO – BNP Best Natural Products (Khadi Ayurveda), T-683/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:860, σκέψεις 68 έως 71].

- 59 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεδομένου ότι το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα δεν έχαιρε πλέον κάποιας φήμης και ότι το όνομα Jan Nehera είχε παύσει να είναι εν γένει γνωστό κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος, η εκ μέρους του προσφεύγοντος μεταγενέστερη χρήση του τελευταίου αυτού σήματος δεν μπορούσε, καταρχήν, να συνιστά παρασιτική εκμετάλλευση που να αποδεικνύει την κακή του πίστη.
- 60 Το ανωτέρω συμπέρασμα δεν κλονίζεται από το γεγονός ότι ο προσφεύγων γνώριζε την ύπαρξη και τη φήμη της οποίας έχαιρε ο Jan Nehera και το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα (βλ. σκέψεις 54 και 55 ανωτέρω). Πράγματι, το γεγονός και μόνον ότι ο αιτών την καταχώριση σήματος γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι ένας τρίτος χρησιμοποίησε, κατά το παρελθόν, σήμα πανομοιότυπο ή παρόμοιο προς το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν αρκεί για να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη της κακής πίστης του αιτούντος (πρβλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψεις 36 και 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 29ης Νοεμβρίου 2018, Khadi Ayurveda, T-683/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:860, σκέψη 69).
- 61 Εντούτοις, πρέπει ακόμη να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα του EUIPO και των παρεμβαίνόντων, με τα οποία επιδιώκεται, κατ' ουσίαν, να στοιχειοθετηθεί η πρόθεση παρασιτισμού και η κακή πίστη του προσφεύγοντος ανεξαρτήτως του εάν το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera εξακολουθούσαν να χαίρουν κάποιας φήμης.
- 62 Πρώτον, το EUIPO, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, προσάπτει κατ' ουσίαν στον προσφεύγοντα ότι επιδίωξε να συσχετίσει τη δραστηριότητά του, αφενός, με το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και, αφετέρου, με τον Jan Nehera. Κατά το EUIPO, ο προσφεύγων αποκόμισε πλεονέκτημα στην αγορά οικοδομώντας την εικόνα της επιχείρησής του σε σαφή συνάρτηση με σήμα το οποίο παλαιότερα έχαιρε φήμης και με έναν επιχειρηματία που ήταν κατά το παρελθόν διάσημος.
- 63 Συναφώς, είναι βεβαίως ακριβές ότι, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν το τμήμα προσφυγών στο σημείο 35 της προσβαλλομένης απόφασης, ο προσφεύγων απέδειξε την ύπαρξη σύνδεσης μεταξύ της επιχείρησής του και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων αναφέρθηκε επανειλημμένως στο εν λόγω σήμα και στον Jan Nehera στο πλαίσιο της στρατηγικής επικοινωνίας και μάρκετινγκ της επιχείρησής του. Συγκεκριμένα, πολλά στοιχεία της δικογραφίας, όπως, για παράδειγμα, ο ιστότοπος της επιχείρησης του προσφεύγοντος, η σελίδα της εν λόγω επιχείρησης στο μέσω κοινωνικής δικτύωσης Facebook και διάφορα άρθρα στον Τύπο, επισημαίνουν το γεγονός ότι η επιχείρηση του προσφεύγοντος «αναγέννησε» και «αναβίωσε» το προγενέστερο σήμα Nehera, το οποίο δημιουργήθηκε από τον Jan Nehera κατά τη δεκαετία του 1930.
- 64 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, η εκ μέρους του σχετικού κοινού συσχέτιση ενός μεταγενέστερου σήματος με ένα προγενέστερο σημείο ή όνομα δεν αρκεί, αυτή καθαυτήν, για να διαπιστωθεί η άντληση αθέμιτου οφέλους από τη φήμη του προγενέστερου σημείου ή ονόματος (πρβλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 27ης Νοεμβρίου 2008, Intel Corporation, C-252/07, EU:C:2008:655, σκέψη 32, και της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Iron & Smith, C-125/14, EU:C:2015:539, σκέψη 31).
- 65 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η έννοια του αθέμιτου οφέλους που αντλείται από τη φήμη σημείου ή ονόματος αφορά την περίπτωση κατά την οποία ένας τρίτος εκμεταλλεύεται προγενέστερο σημείο ή όνομα που χαίρει φήμης προκειμένου να επωφεληθεί από την έλξη που ασκεί το εν λόγω σημείο ή όνομα, τη φήμη και το κύρος του και να εκμεταλλευτεί, χωρίς να καταβάλλει

κανένα χρηματικό αντίτιμο και δίχως να μοχθήσει προς τούτο, την εμπορική προσπάθεια που κατέβαλε ο δικαιούχος ή ο χρήστης του σημείου ή του ονόματος για να οικοδομήσει και να εδραιώσει τη φήμη του εν λόγω σημείου ή ονόματος (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2009, L'Oréal κ.λπ., C-487/07, EU:C:2009:378, σκέψη 49).

- 66 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων υποστηρίζει, χωρίς το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες να τον αντικρούσουν, ότι το 2013 το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera είχαν λησμονηθεί πλήρως από το σχετικό κοινό και ότι ο ίδιος είχε καταβάλει πολλές προσπάθειες και είχε επενδύσει πολύ χρόνο και χρήμα για να πετύχει την αναβίωση του σήματος Nehera και για να καταστήσει γνωστή την ιστορία του Jan Nehera και της επιχείρησής του. Επομένως, ο προσφεύγων όχι μόνο δεν εκμεταλλεύθηκε κατά παρασιτικό τρόπο τη φήμη της οποίας έχαιρε το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera, αλλά κατέβαλε δική του εμπορική προσπάθεια προκειμένου να πετύχει την αναβίωση της εικόνας του σήματος και, με τον τρόπο αυτόν, να αποκαταστήσει την εν λόγω φήμη με δικές του δαπάνες. Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός και μόνον ότι έγινε αναφορά, για την προώθηση του επίμαχου σήματος, στην ιστορική εικόνα του Jan Nehera και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος δεν είναι αντίθετο προς τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και στο εμπόριο.
- 67 Δεύτερον, το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν ότι ο προσφεύγων επιχείρησε να παραπλανήσει το κοινό, δημιουργώντας του την εντύπωση ότι ήταν ο διάδοχος ή ο νόμιμος κληρονόμος του Jan Nehera. Ειδικότερα, οι παρεμβαίνοντες προσάπτουν στον προσφεύγοντα ότι είχε την πρόθεση να δημιουργήσει μια «ψευδαίσθηση διαδοχής» και μια «ψευδεπίγραφη κληρονομική σχέση» μεταξύ της επιχείρησής του και εκείνης του Jan Nehera. Οι παρεμβαίνοντες μνημονεύουν επίσης το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 2017/1001, το οποίο προβλέπει ότι δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση τα σήματα που θα μπορούσαν να παραπλανήσουν το κοινό, για παράδειγμα ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.
- 68 Συναφώς, παρατηρείται ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η εκ μέρους τρίτου επαναχρησιμοποίηση προγενέστερου σήματος που παλαιότερα έχαιρε φήμης ή του ονόματος προσώπου το οποίο ήταν κατά το παρελθόν γνωστό να μπορεί, υπό ορισμένες ιδιαίτερες περιστάσεις, να δημιουργήσει ψευδή εντύπωση διαδοχής ή κληρονομιάς όσον αφορά το προγενέστερο αυτό σήμα ή το εν λόγω πρόσωπο. Τούτο θα μπορούσε να συμβεί, ιδίως, σε περίπτωση κατά την οποία ο αιτών την καταχώριση σήματος εμφανίζεται στο σχετικό κοινό ως ο νόμιμος ή οικονομικός διάδοχος του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος, ενώ δεν υφίσταται καμία σχέση διαδοχής, κληρονομικής ή άλλης, μεταξύ του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος και του αιτούντος την καταχώριση σήματος. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί, ενδεχομένως, η κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση σήματος και να διαπιστωθεί, ως εκ τούτου, η ακυρότητα του νέου σήματος βάσει των διατάξεων του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.
- 69 Εντούτοις, εν προκειμένω, επισημαίνεται καταρχάς ότι το τμήμα προσφυγών δεν στήριξε τη συλλογιστική του στην πρόθεση του προσφεύγοντος να δημιουργήσει ψευδή εντύπωση συνέχειας ή διαδοχής μεταξύ της επιχείρησής του και εκείνης του Jan Nehera.
- 70 Περαιτέρω, και εν πάση περιπτώσει, δεν αποδείχθηκε, και ούτε καν υποστηρίχθηκε, ότι ο προσφεύγων προέβαλε ότι τον συνδέει συγγενικός δεσμός με τον Jan Nehera ή ότι εμφανίστηκε ως ο κληρονόμος και ο νόμιμος διάδοχός του ή της επιχείρησής του. Εξάλλου, ο προσφεύγων, καθόσον επισήμανε ότι αναγέννησε και αναβίωσε σήμα το οποίο έχαιρε μεγάλης φήμης κατά τη

δεκαετία του 1930, αυτό το οποίο υπονόησε ήταν μάλλον μια διακοπή και, ως εκ τούτου, μια έλλειψη συνέχειας μεταξύ της δραστηριότητας του Jan Nehera και της δικής του. Επομένως, δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων επεδίωξε εσκεμμένως να δημιουργήσει ψευδή εντύπωση συνέχειας ή διαδοχής μεταξύ της επιχείρησής του και εκείνης του Jan Nehera.

- 71 Τέλος, οι διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 2017/1001 δεν ασκούν καμία επιρροή στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής. Πράγματι, το τμήμα προσφυγών κήρυξε άκυρο το επίμαχο σήμα όχι βάσει των διατάξεων του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του ίδιου κανονισμού, σχετικά με τα σήματα που μπορούν να παραπλανήσουν το κοινό, αλλά μόνο βάσει των διατάξεων του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, οι οποίες αφορούν την κακή πίστη.
- 72 Τρίτον, οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν ότι ο προσφεύγων επεδίωξε να εξαπατήσει τους κατιόντες και τους κληρονόμους του Jan Nehera και να καταχραστεί τα δικαιώματά τους, καθόσον δεν έλαβε τη συναίνεσή τους πριν ζητήσει την καταχώριση του επίμαχου σήματος.
- 73 Συναφώς, επισημαίνεται, αφενός, ότι το τμήμα προσφυγών δεν στήριξε τη συλλογιστική του σε πρόθεση του προσφεύγοντος να εξαπατήσει τους κατιόντες και τους κληρονόμους του Jan Nehera ή να καταχραστεί τα δικαιώματά τους.
- 74 Αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, το προγενέστερο τσεχοσλοβακικό σήμα και το όνομα Jan Nehera είχαν παύσει να προστατεύονται εννόμως υπέρ τρίτου κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισεως του επίμαχου σήματος (βλ. σκέψεις 42 και 43 ανωτέρω). Επομένως, οι κατιόντες και οι κληρονόμοι του Jan Nehera δεν είχαν κανένα δικαίωμα που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο πράξης απάτης ή κατάχρησης εκ μέρους του προσφεύγοντος. Συνεπώς, δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων, ζητώντας την καταχώριση του επίμαχου σήματος, είχε την πρόθεση να εξαπατήσει τους κατιόντες και τους κληρονόμους του Jan Nehera ή να καταχραστεί τα υποτιθέμενα δικαιώματά τους.
- 75 Τέταρτον, οι παρεμβαίνοντες ισχυρίζονται ότι ο Jan Nehera στερήθηκε παρανόμως και αδίκως τα περιουσιακά στοιχεία του κατά την κρατικοποίηση της επιχείρησής του το 1946. Φρονούν ότι, σύμφωνα με την αρχή ότι δεν μπορεί να γεννηθεί δικαίωμα από παράνομη πράξη (*ex injuria jus non oritur*), κανείς δεν μπορεί, επί του παρόντος, να αντλήσει όφελος από την ανωτέρω άδικη πράξη για να πλουτίσει, χρησιμοποιώντας το όνομα Jan Nehera.
- 76 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η κρατικοποίηση της επιχείρησης του Jan Nehera το 1946 δεν μπορεί να καταλογιστεί στον προσφεύγοντα. Το ίδιο ισχύει και για την ανυπαρξία προστασίας και χρήσης του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος επί επτά περίπου δεκαετίες, καθώς και για το ότι το σήμα έπαυσε να χαίρει φήμης και ο δημιουργός του να είναι διάσημος. Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός ότι ο Jan Nehera στερήθηκε παρανόμως ή αδίκως τα περιουσιακά στοιχεία του δεν αρκεί για να αποδειχθεί κακή πίστη του προσφεύγοντος.
- 77 Πέμπτον και τελευταίο, το EUIPO υποστηρίζει ότι, όπως επισήμανε το τμήμα προσφυγών στο σημείο 36 της προσβαλλομένης απόφασης, η έννοια της κακής πίστης δεν προϋποθέτει κατ' ανάγκην ορισμένη προσβολή των χρηστών ηθών.

- 78 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι, κατά τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 23 ανωτέρω, η έννοια της κακής πίστης προϋποθέτει την ύπαρξη κακόβουλης συμπεριφοράς ή πρόθεσης. Εν προκειμένω, όμως, το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες δεν απέδειξαν ότι η συμπεριφορά ή η πρόθεση του προσφεύγοντος κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος ήταν κακόβουλη.
- 79 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο προσφεύγων είχε την πρόθεση να αντλήσει αθέμιτο όφελος από τη φήμη του Jan Nehera και του προγενέστερου τσεχοσλοβακικού σήματος και συνήγαγε εξ αυτού ότι ο προσφεύγων ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος.
- 80 Επομένως, ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως του προσφεύγοντος πρέπει να γίνει δεκτός και η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 81 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Εν προκειμένω, το EUIPO και οι παρεμβαίνοντες ηττήθηκαν. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ζήτησε μόνον την καταδίκη του EUIPO στα δικαστικά έξοδα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το EUIPO πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.
- 82 Επιπλέον, ο προσφεύγων ζήτησε να καταδικαστεί το EUIPO στα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας προσφυγής ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 190, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως έξοδα δυνάμενα να αναζητηθούν. Ως εκ τούτου, το EUIPO πρέπει επίσης να καταδικαστεί στα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών.
- 83 Εξάλλου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 138, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι παρεμβαίνοντες φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), της 10ης Μαρτίου 2021 (υπόθεση R 1216/2020-2).
- 2) Καταδικάζει το EUIPO στα δικαστικά έξοδά του, καθώς και στα δικαστικά έξοδα του Ladislav Zdút, περιλαμβανομένων των αναγκαίων εξόδων στα οποία αυτός υποβλήθηκε στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας.
- 3) Η Isabel Nehera, ο Jean-Henri Nehera και η Natacha Sehnal φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Hesse

Petrлік

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Ιουλίου 2022.

(υπογραφές)